

*Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю.М. Потебні
Запорізького національного університету*

ДИСЦИПЛІНА

***ОСНОВИ ЕКОНОМІКО-
ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ***

Викладач:

Попова Алла Олександрівна, к.е.н., доцент

al.al.popova@gmail.com

Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи економіко-екологічної безпеки» є:

оволодіння знаннями з питань забезпечення економіко-екологічної безпеки держави та регіонів, взаємовпливу і взаємозв'язку економічної та екологічної складових безпеки в умовах реалізації світових доктрин і концепцій збалансованого розвитку суспільства, а також інструментарієм, методикою розрахунків показників в напрямку економіко-екологічної безпеки та набуття практичних вмінь щодо методів і форм діагностики економічного розвитку держави і регіону та стану екосистеми, а також навичок економіко-екологічного обґрунтування управлінських і господарських рішень на різних рівнях

Основні завдання вивчення дисципліни

- опанування законодавчою, теоретичною і методологічною базою в напрямку забезпечення і управління економіко-екологічною безпекою держави;
- ознайомлення із основними етапами становлення світової економічної політики за принципом «економічно вигідно те, що екологічно безпечно» та заходами із впровадження нового світового порядку розвитку економік і екологічних систем в Україні;
- формування уявлення щодо існуючих взаємозв'язків між потенціалом економічного розвитку, станом навколишнього природного середовища та умовами життя населення країни;
- засвоєння відповідної термінології; сутності, видів і особливостей застосування економіко-екологічного інструментарію задля забезпечення безпеки та стимулювання сталого розвитку економіки на засадах дотримання принципів ресурсозбереження і ощадливого господарювання (що відповідає поєднанню економічних і екологічних цілей);
- набуття навичок щодо моніторингу, економічної діагностики галузей господарства і стану зовнішнього середовища та виконання економіко-екологічних оцінок на рівні держави і регіонів;
- ознайомлення із можливостями мотиваційних механізмів екологізації економіки та стимулювання її інноваційного розвитку;
- опанування інструментарієм впливу на суб'єктів економічних, екологічних систем і соціальні спільноти з метою формування екологічних пріоритетів економічного розвитку з метою забезпечення економіко-екологічної безпеки

Терміни, поняття

«Економічна безпе́ка» —

це складна багатфакторна категорія, що характеризує здатність національної економіки до розширеного відтворення з метою задоволення на визначеному рівні потреб населення і держави; протистояння дестабілізаційній дії чинників, які створюють загрозу стійкому збалансованому розвитку країни; забезпечення конкурентоспроможності національної економіки у світовій системі господарювання...

Терміни, поняття

«Економіко-екологічна безпека –

це динамічний стан ресурсів..., який характеризується стійкістю його економічних інтересів; прозорістю діяльності та ефективністю результатів, обумовлених процесом постійного удосконалення техніко-технологічного потенціалу, через реалізацію корпоративних місії і стратегії, що, у підсумку, забезпечує його сталий розвиток в умовах зовнішніх і внутрішніх загроз за обов'язковості дотримання принципу екологічної зумовленості виробництва

Принципи екологічної і промислової політики ЄС:

- 1) принцип субсидіарності (спільна діяльність на тих напрямках, де країни не можуть впоратися самі або таке вирішення буде більш ефективним, ніж на рівні держави);
- 2) принцип превентивних (попереджувальних) дій;
- 3) принцип обережності;
- 4) принцип відшкодування збитку навколишньому середовищу шляхом усунення шкоди на початковому етапі її виникнення;
- 5) принцип екологічної орієнтованості, коли будь-яка діяльність здійснюється з урахуванням потреб навколишнього середовища;
- 6) принцип «забруднювач платить», підкріплений у 2004 році Директивою 2004/35/ЄС про цивільну відповідальність за забруднення довкілля;
- 7) принцип інтеграції екологічної політики у розробку і проведення усіх інших політик

Ідеологічна платформа розвитку світу: визначений на Всесвітньому Саміті зі збалансованого розвитку (2002 р.) курс «на сталий розвиток і на забезпечення побудови економічно, соціально та екологічно збалансованого майбутнього для планети, для нинішнього і майбутніх поколінь»

**ІНФОРМАЦІЙНА БАЗА ДОСЛІДЖЕНЬ (на державному і
регіональному рівнях)**

І. фінансова, статистична, екологічна звітність і документація підприємств (в т.ч. аудиторський висновок, який разом із річною фінансовою звітністю (відповідно до Законів України «Про доступ до публічної інформації» та «Про бухгалтерський облік») суб'єкти господарювання оприлюднюють на своїх вебсторінках)

II. відомості, що містять публічну інформацію та підлягають оприлюдненню, Запорізької обласної державної адміністрації у вигляді:

- Екологічного паспорту Запорізької області за кожний окремий рік (у форматі відкритих даних (open data));
- Регіональних доповідей про стан навколишнього природного середовища у Запорізькій області за кожний окремий рік;
- відповідей органів місцевого самоврядування на запити на публічну інформацію

Електронні ресурси:

**З актуальною редакцією законодавчих і
нормативно-правових документів можна
ознайомитися за посиланням:**

zakon.rada.gov.ua